

Ogólnopolski projekt edukacyjny Nasza Epopeja

„ Myśl wielka zwykle usta do milczenia zmusza, ”
krok młodych w kierunku Pana Tadeusza.

Pracownia Pedagogiczna im.prof. Ryszarda Więckowskiego

Projekt edukacyjny Nasza Epopeja to propozycja działań badawczo-rozwojowych, edukacyjnych i wychowawczych nauczycieli, rodziców, wychowawców, pedagogów oraz Polaków mieszkających w kraju i za granicą, którzy upatrują możliwość rozwoju mowy dzieci i młodzieży na podstawie piękna strof *Pana Tadeusza*, począwszy od przedszkola na wszystkich etapach edukacji.

Inicjatorem, organizatorem projektu jest Pracownia Pedagogiczna im.prof. Ryszarda Więckowskiego oraz współpracujący z pracownią nauczyciele, trenerzy systemu Edukacja przez ruch.

1. Cel główny projektu.

Upowszechnienie znaczenia epopei narodowej jako współczesnego narzędzia rozwoju językowego, formacji intelektualnej i duchowej człowieka XXI wieku.

2. Założenia ogólne edukacyjnego projektu Nasza Epopeja:

- opracowanie koncepcji przybliżania społeczeństwu wartości *Pana Tadeusza* dla rozwoju dzieci i młodzieży poprzez nowoczesne formy pracy z wybranymi fragmentami epopei;
- stworzenie nowej strategii pracy z najważniejszą dla naszego narodu lekturą;
- przygotowanie i przeprowadzenie kilkuletniej kampanii społecznej na rzecz czytania *Pana Tadeusza* nie tylko podczas zajęć szkolnych;
- przełamanie stereotypu myślenia o języku *Pana Tadeusza* jako zbiorze form językowych niezrozumiałych dla dzieci i młodzieży.

3. Projekt edukacyjny Nasza Epopeja obejmuje:

Prace badawczo-rozwojowe.

- Intensywne czytanie, studiowanie tekstu *Pana Tadeusza* przez osoby dorosłe. Wybór stosownych fragmentów do pracy z dziećmi i młodzieżą, które mogą stanowić materiał do przygotowania sytuacji i zdarzeń edukacyjnych, zajęć, lekcji metodami aktywizującymi.
- Tworzenie zdarzeń edukacyjnych, lekcji, spotkań, ich opis w postaci konspektu, przeprowadzenie zajęć i wykonanie dokumentacji w formie fotografii ostatecznego dzieła, będącego wizualną prezentacją wybranego fragmentu *Pana Tadeusza*.
- Prezentacja fotograficzna na tablicy projektu. Tablica projektu to wspólny dla wszystkich uczestników plakat, który zawiera w centralnym miejscu zdjęcie, wizualne dzieło: obraz, konstrukcję, makietę, list oraz inną formę wyrażania ekspresji twórczej charakterystycznej dla dzieci, uczniów, która powstaje na skutek pracy z fragmentem *Pana Tadeusza*. Tablica przedstawia także wybrany tekst, grupę dzieci, młodzieży, ucznia oraz osobę dorosłą, która zajęcie przeprowadziła, przedszkole, szkołę, miasto, kraj.
- Każda tablica posiada numer przyznany przez organizatora projektu. Zdjęcia tablic - galeria Nasza Epopeja, www.pracownia.origami.org.pl.
- Badanie przydatności zaproponowanych form pracy do realizacji programów edukacyjnych i wychowawczych.
- Prace badawczo - rozwojowe trwają od 25.09.2021 roku do 15.12.2023 roku.

Osoby dorosłe, nauczyciel, wychowawca, student, praktykant, rodzice, przystępując do projektu:

- czytają *Pana Tadeusza*, wybierają fragment i na jego podstawie opracowują własną formę pracy z tekstem adekwatną do wieku rozwojowego dzieci i uczniów, przynależną do tzw. metod aktywizujących;
- realizują własny konspekt zajęć;

- przygotowują dokumentację fotograficzną (bez zdjęć dzieci, uczniów, chyba, że samych rąk w działaniu);
- przesyłają zdjęcie ostatecznego dzieła, czyli wizualizacji fragmentu *Pana Tadeusza*, sam tekst z numerem książki, podstawowe dane: klasa, grupa, przedszkole, szkoła, miasto, kraj oraz imię i nazwisko osoby przeprowadzającej zajęcia do Pracowni Pedagogicznej im.prof. Ryszarda Więckowskiego, adres poczty: eprsystem@gmail.com;

Pracownia tworzy tablicę projektu, zamieszcza ją na głównej stronie internetowej, a potem przenosi do galerii Nasza Epopeja. Ponadto zamieszcza tablicę na profilu projektu (profil powstanie w momencie opublikowania pierwszych 50 tablic) oraz wysyła ją do autora zdarzenia edukacyjnego. Autor zawiesza tablicę na stronie internetowej przedszkola, szkoły.

4. Kategorie form pracy z tekstem *Pana Tadeusza*. Klasy I - III, przedszkole.

- Słowo. Wybór ciekawych słów, aby mogły zrozumieć je dzieci np. jedlina, brzezina, dzięcielina, derkacz. Opracowanie zabawy, warsztatu, sytuacji edukacyjnej.
- Zwrot, wers, strofa. Wybór fragmentu tekstu, który dzieci mogłyby zilustrować obrazem płaskim lub konstrukcją przestrzenną np. makietą. Opracowanie zabawy, warsztatu, sytuacji edukacyjnej.
- Zagadka. Wybór fragmentu tekstu jako zagadki dla dzieci. Praca z zagadką jako formą literacką, ale i inspiracją do aktywności praktycznej, do wyrażania ekspresji twórczej. Opracowanie zabawy, warsztatu, sytuacji edukacyjnej.
- Cytat. Wybór fragmentu tekstu jako propozycji: powiedzenia, cytatu, komunikatu, elementu dyscyplinującego np. „Myśl wielka zwykle usta do milczenia zmusza”, prezentacja jego funkcji w opracowanej zabawie, warsztacie, sytuacji edukacyjnej.

Projekt ma charakter rozwojowy. Oznacza to, że w czasie jego trwania pojawiać się będą kolejne formy pracy z tekstem np. przeznaczone do przeprowadzania zajęć w klasach IV - VIII lub klasach szkół ponadpodstawowych.

5. Plan organizacji prac badawczo - rozwojowych.

- Czytanie i analiza tekstu, wybór fragmentów, opracowanie zabaw i przeprowadzenie zajęć. Zadanie realizują trenerzy i animatorzy systemu EPR (Poznań, Wrocław, Warszawa, Kwidzyn, Kraków, Częstochowa, Zwardoń, Garwolin, Lublin, Wodzisław Śląski, Biała - Podlaska, Białystok, Olsztyn)
- Czytanie i analiza tekstu, wybór fragmentów, opracowanie zabaw i przeprowadzenie zajęć podczas szkoleń nauczycieli. Zadanie realizuje autorka systemu EPR, Dorota Dziamska.
- Przygotowanie seminarium i warsztatów prezentujących opracowane formy pracy z tekstem oraz koncepcję projektu. Zadanie wraz z autorką systemu EPR realizują trenerzy: Marcin Sikorski, Kamil Wyrzykowski - Warszawa, Anna Kurpiewska, Izabela Zwidryn, Dorota Łoś - Kwidzyn, Dorota Ciepłńska - Wrocław, Anna Czop, - Wodzisław Śląski.
- Pierwszy kontakt z Zakładem Narodowym im. Ossolińskich Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu, przedstawienie zarysu i idei projektu wraz z propozycją organizacji wystawy dzieł dzieci w muzeum. Zadanie realizuje trenerka systemu EPR, Katarzyna Łabędzka - Hełka. Podpisanie umowy pomiędzy Zakładem Narodowym im. Ossolińskich Muzeum Pana Tadeusza, a Pracownią Pedagogiczną im.prof. Ryszarda Więckowskiego - Dorotą Dziamską - 15 czerwca 2022 r.
- Tworzenie tablic projektu i ich wstępna prezentacja na stronie www.pracownia.origami.org.pl oraz na profilu autorki systemu EPR. Zadanie realizuje Dorota Dziamska.

- Laboratorium dla trenerów systemu EPR. Pierwsza weryfikacja i podsumowanie prac w projekcie. Badania fokusowe w grupach trenerów systemu EPR - Przydatność zaproponowanych kategorii ćwiczeń z wybranymi fragmentami *Pana Tadeusza* do pracy w przedszkolu i klasach I- III. Zadanie realizują Dorota Dziamska, Małgorzata Wróblewska, Małgorzata Małyska - wrzesień/grudzień 2022 r.
- Szkolenie pracowników Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Muzeum Pana Tadeusza - Zabawy systemu EPR wykorzystujące fragmenty Pana Tadeusza. Zadanie realizują: Dorota Dziamska, Katarzyna Łabędzka - Hełka - październik 2023.
- Pozyskiwanie sojuszników dla projektu, patronaty, instytucje wspierające w tym media, uczelnie, redakcja pism. Zadanie realizuje zespół piszący podstawę programową dla wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej z 2017 roku w składzie: Małgorzata Małyska, Małgorzata Wróblewska, Dorota Dziamska.
- Współpraca na rzecz realizacji projektu i włączenia się do projektu innych instytucji, stowarzyszeń. Zadanie realizuje Maria Gudro-Homicka, honorowa przewodnicząca SNaPu oraz Marta Mirgos, przewodnicząca Komisji Rewizyjnej SNaPu.
- Opracowanie biuletynów prezentujących zabawy, zdarzenia edukacyjne projektu, a także wybrane fragmenty *Pana Tadeusza* z przeznaczeniem do pracy z dziećmi - Pracownia Pedagogiczna im.prof. Ryszarda Więckowskiego.
- Warsztaty dla bielańskich przedszkolaków połączone z wystawą w Przedszkolu 182 im. Z. Nałkowskiej w Warszawie. Organizatorzy, trenerzy systemu EPR: Beata Urbańska, Krystyna Tierszko, Marcin Sikorski, Kamil Wyrzykowski.
- Wstępne rozmowy o współpracy z Muzeum Adama Mickiewicza w Warszawie. Zadanie realizują: Maria Gudro-Homicka, Dorota Dziamska- czerwiec 2022 r.
- Inauguracja strony projektu na FB oraz publikacja pierwszych 50 tablic informacyjnych, październik 2022 r. - Pracownia Pedagogiczna im.prof. Ryszarda Więckowskiego.
- Organizacja kursu animatorów systemu Edukacja przez ruch z uwzględnieniem ćwiczeń i zabaw projektu Nasza Epopeja w Wodzisławiu Śląskim. Organizator - trenerka systemu EPR Anna Czop. (dwie grupy nauczycieli - wrzesień 2022/czerwiec 2023)
- Laboratorium muzyczne. Przygotowanie pieśni z wybranego fragmentu *Pana Tadeusza* jako formy możliwej do śpiewania przez dzieci i dorosłych, a także możliwej do wygrania na fleciku polskim. Opracowanie tekstu i dobór muzyki romantycznej - Dorota Dziamska, przygotowanie aranżu utworu oraz jego wykonanie Macalla Trio. Nagranie utworu - *Wiosna dwóch romantyków* .
- Rozpoczęcie współpracy z nauczycielami poza granicami Polski - wrzesień 2022 r. Zadanie realizują: Małgorzata Małyska, Małgorzata Wróblewska, Dorota Dziamska, Aneta Pieróg - Sudoł- USA.
- Laboratorium dla trenerów systemu EPR. Druga weryfikacja i podsumowanie prac w projekcie. Badania fokusowe w grupach trenerów systemu EPR - Przydatność zaproponowanych kategorii ćwiczeń z wybranymi fragmentami *Pana Tadeusza* do pracy w przedszkolu i klasach I- III. Zadanie realizują Dorota Dziamska - lipiec 2023 r.
- Organizacja XXVII Kongresu Systemu EPR - Grudziądz - 1 kwietnia 2023 r. Zadanie wykonuje trenerka systemu EPR Magdalena Kuriata - Grunt.
- Gawędy literackie wokół narodowej epopei. Spotkania nauczycieli wszystkich poziomów nauczania. Zadanie wykonują: Dorota Dziamska, Maria Gudro - Homicka, Marta Mirgos.

6. Struktura projektu.

- Faza wstępna. Prace badawczo - rozwojowe. 25.09.2021 - 15.12.2023 r.
- Projekt edukacyjny Nasza Epopeja dla wszystkich zainteresowanych - 15.12.2022 - 15.12.2023 r.
- XXVII Ogólnopolski Kongres Systemu EPR - Grudziądz -1 kwietnia 2023 r.

- I Wystawa dzieł dzieci - Zakład Narodowy im. Ossolińskich Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu. Rok 2024
- II Wystawa dzieł dzieci - Warszawa. Współpraca z Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Kontakt z działem naukowo - oświatowym muzeum: Jan Barański.
- Kampania społeczna Nasza Epopeja. Cały rok 2024.

7. Instytucje wspierające, współpraca na rzecz realizacji projektu.

- Zakład Narodowy im. Ossolińskich Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
- Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów, ul.Świętojerska 9, 00 - 236 Warszawa
- Fundacja dla Edukacji POLIS, ul.H. Wiercieńskiego 59, 24-150 Nałęczów
- Polonijne Centrum Edukacyjne Literka
- Rustic Square Art Studio, 9 Village Square E, Clifton, NJ 07011. Aneta Pieróg - Sudoł koordynator projektu na terenie USA
- Ogólnopolski Ruch Flażoletowy Fleciki Polskie i Tarabany
- Fundacja Rzecznik Praw Rodziców
- Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie

9. Pieśń projektu edukacyjnego Nasza Epopeja - Wiosna dwóch romantyków.

Tekst: Adam Mickiewicz

Wybrane fragmenty z Pana Tadeusza. Księga XI . Rok 1812

Muzyka: Fryderyk Chopin

Pieśń Wiosna Op.74. nr 2

Opracowanie, dobór muzyki i tekstu : Dorota Dziamska

Wiosna dwóch romantyków

Jakieś dziwne przecucie, jak przed świata końcem,
 Jakieś oczekiwanie tęskne i radosne...
 Bo już bocian przyleciał do rodzimej sosny
 I rozpiął skrzydła białe, wczesny sztandar wiosny; ...
 I stada dzikich gęsi szumią ponad lasem,
 I znużone na popas spadają z hałasem,
 A w głębi ciemnej nieba wciąż jęczą żurawie.
 Słyszac to nocni stróże pytają w obawie,
 Skąd w królestwie skrzydlatym tyle zamieszania,
 Jaka burza te ptaki tak wcześniej wygania...
 Wszyscy na północ: rzekłbyś, iż wonczas z wyraju
 Za ptactwem i lud ruszył do naszego kraju,
 Pędzony niepojętą, instynktowną mocą.
 Konie, ludzie, armaty, orły dniem i nocą.

Uczestnicząc w projekcie, wyrażamy szacunek do naszego wieszca, uczymy się języka od mistrza.

Uczestnicząc w projekcie, spełniamy marzenie Adama Mickiewicza.

„ O gdybym kiedyś dożył tej pociechy
 Żeby te książki zbłądziły pod strzechy;

Żeby też wzięły wieśniaczki do ręki,
Te księgi proste, jak ich piosenki.”

Uczestnicząc w projekcie, uczymy się pracować metodami aktywizującymi niezbędnymi w naturalnym rozwoju dziecka.

Pracujemy z dziećmi, uczniami dla ich radości i spełnienia oczekiwań poznawczych.

Podczas realizacji zabawy, zajęcia, lekcji pamiętamy o najważniejszych procesach, w których dzieci i uczniowie powinni uczestniczyć: zaskoczenie, radosne zdziwienie, wyobrażanie, nadawanie znaczeń, eksperymentowanie, badanie, przekształcanie i przetwarzanie informacji, tworzenie informacji nowej, odkrycie, rozmowa, dyskusja, aktywna prezentacja, wykorzystanie umiejętności i wiedzy w nowych sytuacjach.

Zapraszamy na stronę: www.pracownia.origami.org.pl

Informacje o projekcie - zakładka Nasza Epopeja

Tablice projektu - galeria Nasza Epopeja

Profil na Facebooku - Nasza Epopeja